

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่มีผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแนวทางการพัฒนาความสามารถทางภาษาของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ผ่านการเรียนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

ในบทนี้ ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
4. บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยอาศัยแนวคิดการแบ่งประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาของนักภาษาศาสตร์จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ Gardner, Lambert and Ellis สามารถสรุปประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในการวิจัยได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผลและแรงจูงใจภายใน ทั้งนี้ ผลการวิจัยได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนิสิตและจากข้อมูลการสัมภาษณ์ทั้งผู้สอนและนิสิต ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก โดยประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงผล ขณะที่แรงจูงใจภายในเป็นประเภทของแรงจูงใจที่มีผลต่อเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตน้อยที่สุด โดยผลการตอบแบบสอบถามของนิสิตพบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้สอน ซึ่งมีความเห็นว่าประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ส่งผลต่อความต้องการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุดคือแรงจูงใจเชิงเครื่องมือเพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมถึงการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วย ทั้งนี้ เมื่อ

พิจารณาแต่ละประเด็นเหตุผลในแต่ละประเภทของแรงจูงใจในแบบสอบถามที่นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นเหตุผลที่จูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด สามารถสรุปได้ว่าประเด็นแรกเกี่ยวข้องกับ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ คือเรียนเพราะภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ การศึกษา และเป็น เครื่องมือในการทำงาน ประเด็นต่อมาเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงบูรณาการ คือเรียนเพื่อให้สามารถเข้า สัมคมกับเจ้าของภาษาได้ง่ายขึ้น ส่วนประเด็นที่เกี่ยวกับแรงจูงใจเชิงผล คือเรียนเพราะภูมิใจที่ สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ และประเด็นสุดท้ายที่เกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน คือเรียนเพราะ ชอบการออกเสียง การผสมเสียงและสำเนียงภาษาที่สามารถสร้างความประทับใจ ได้ รวมถึงวิธีการใช้ ภาษาและบทเรียนน่าสนใจและน่าเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม เหตุผลหลักที่ส่งผลต่อความต้องการใน การเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตในการสัมภาษณ์ปรากฏว่าสอดคล้องกับผลวิเคราะห์แบบสอบถาม นิสิต ในการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพราะคิดว่าตนเองสามารถเรียน ได้ดี เมื่อเทียบกับวิชาอื่นและภูมิใจที่ตนเองสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้จึงจูงใจในการศึกษาต่อใน สาขาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของแรงจูงใจประเภทแรงจูงใจเชิงผล รองลงมาเป็นเหตุผลที่ เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ คือต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพราะเป็นภาษาที่สำคัญและมี ประโยชน์ในการทำงานและการเดินทางไปต่างประเทศ เพราะนิสิตในการสัมภาษณ์คิดว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นคุณลักษณะเด่นและเป็นที่ต้องการของหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะ หน่วยงานต่างชาติ จึงช่วยให้สามารถหางานที่ดีได้มากขึ้น

2. แรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นิสิตที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีในรายวิชาการพูด

ภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) จะต้องสามารถพูดและออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจน คล่องแคล่วและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารและคำศัพท์ที่ใช้ ในการสนทนาด้วย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนรายวิชาดังกล่าวของนิสิตแล้วพบว่านิสิตกลุ่มนี้มี ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับค่อนข้างดี ได้คะแนนโดยเฉลี่ย 86 จาก คะแนนเต็ม 100 โดยนิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนมากที่สุดได้คะแนน โดยเฉลี่ย 84.71 ขณะที่นิสิตที่มี แรงจูงใจในการเรียนมากได้คะแนนโดยเฉลี่ย 86.81 และนิสิตที่มีระดับแรงจูงใจในการเรียนปานกลาง ได้คะแนนโดยเฉลี่ย 85.88 จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระดับแรงจูงใจไม่ส่งผลต่อ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เพราะนิสิตที่มีระดับ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันกลับมีผลคะแนนในระดับที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับ ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้สอนที่พบว่าไม่สามารถประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารที่ดีได้จากระดับแรงจูงใจในการเรียนของนิสิต เนื่องจากนิสิตที่มีระดับแรงจูงใจในการเรียน มากแต่ได้คะแนนต่ำว่านิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนน้อยกว่า ทั้งนี้ ผู้สอนประเมินระดับแรงจูงใจใน การเรียนภาษาอังกฤษจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนและความเอาใจใส่ในการเรียนของนิสิต ดังนั้น

จึงกล่าวได้ว่าการพิจารณาระดับแรงงูใจในการเรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถคาดคะเนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงประเภทของแรงงูใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพบว่านิสิตที่มีแรงงูใจเชิงบูรณาการในการเรียนได้คะแนนอยู่ในระดับดีมาก รองลงมาได้แก่ นิสิตที่มีแรงงูใจเชิงเครื่องมือ จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงสรุปได้ว่าการที่มีแรงงูใจเชิงบูรณาการในการเรียนภาษาอังกฤษ มีความเป็นไปได้สูงที่จะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดี

3. แรงงูใจที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผลการวิเคราะห์การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะการพูดและการฟังจากคะแนนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) พบว่านิสิตร้อยละ 67.74 มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้นจะมีระดับแรงงูใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่านิสิตที่ไม่มีการพัฒนาความสามารถทางภาษา เมื่อพิจารณาระดับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในแต่ละประเภทของแรงงูใจพบว่านิสิตที่มีแรงงูใจภายในในการเรียนภาษาอังกฤษมีระดับการพัฒนาความสามารถทางภาษาสูงที่สุด รองลงมา คือนิสิตที่มีแรงงูใจเชิงเครื่องมือ แรงงูใจเชิงบูรณาการและแรงงูใจเชิงผล ในการเรียนภาษาอังกฤษ ตามลำดับ จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการมีระดับแรงงูใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากมีแนวโน้มการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีและแรงงูใจภายในเป็นประเภทของแรงงูใจที่ช่วยพัฒนาในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด

นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีของนิสิต คือ การสอบถามผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย ความรู้สึกดีและภูมิใจความสามารถทางภาษาของตนเอง และแนวทางการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยการฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังทั้งในเวลาเรียนและในชีวิตประจำวัน ซึ่งอธิบายได้ว่านิสิตที่มีการสอบถามผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัยจะได้คะแนนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) โดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตที่ไม่มีการสอบถาม ในขณะที่ระดับแรงงูใจในการเรียนภาษาอังกฤษไม่มีผลต่อพฤติกรรมการสอบถามผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย ทั้งนี้ นิสิตที่มีแรงงูใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากจะรู้สึกดีและชื่นชอบในการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงมีความภูมิใจในความสามารถทางภาษาของตนเอง และความรู้สึกที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษส่งผลให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีด้วย และนิสิตที่มีแรงงูใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากมีแนวโน้มพัฒนาความสามารถทางภาษาของตนเองด้วยการฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน คือนิสิตจะมีการฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการฟังเพลง การรายงานข่าวและบทสนทนาในภาพยนตร์ ตลอดจนจดจำสำนวนภาษาที่ได้ฟังมาทดลองใช้ในการสนทนาจริงในชีวิตประจำวัน โดยพยายามสนทนากับชาวต่างชาติผ่านโปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ต การสนทนากับผู้สอนชาวต่างชาติใน

เวลาเรียนและการสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวัน ซึ่งแนวทางการพัฒนาความสามารถทางภาษาด้วยการฝึกฝนในทักษะการพูดและการฟังในลักษณะนี้ส่งผลให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดี สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้สอนที่แนะนำให้ผู้เรียนพยายามฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังให้มาก การสังเกตและการฝึกฝนจะช่วยให้มีการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่าการเรียนพิเศษเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนไม่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษไม่มีผลต่อการเรียนพิเศษ เนื่องจากนิสิตที่มีการเรียนพิเศษได้คะแนนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ไม่แตกต่างจากนิสิตที่ไม่มีการเรียนพิเศษ สอดคล้องกับความคิดเห็นของนิสิตที่ไม่มีการเรียนพิเศษเพราะไม่เชื่อมั่นในประสิทธิภาพการเรียนการสอนของสถาบันสอนภาษา เนื่องจากการประสบความสำเร็จในการเรียนภาษานั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากกว่าหลักสูตรการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่มีผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งแบ่งการอภิปรายผลการวิจัยออกเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแรงจูงใจที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษา

1. แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

เมื่อวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามแล้วพบว่านิสิตสาขาภาษาอังกฤษมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก โดยมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผลและแรงจูงใจภายใน ตามลำดับ สอดคล้องกับลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (McShance & Von Glinow, 2000) ที่พบว่าโดยทั่วไปจะเรียงลำดับความต้องการจากระดับต่ำไปสู่ความต้องการในระดับสูง ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตที่จัดอยู่ในลำดับขั้นความต้องการระดับต่ำ อธิบายได้ว่านิสิตมีเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสนองความต้องการทางร่างกาย และความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิต โดยใช้ความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต นำไปสู่แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งสามารถอธิบายได้จากทฤษฎีแรงขับของ Hull (1943) ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์นิสิตที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนภาษาอังกฤษพบว่าเป้าหมายในการเรียนเพื่อประโยชน์ในการทำงาน มีความต้องการได้งานที่ดีและมีเงินเดือนสูง และเดินทางไปต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นแรงขับทุติยภูมิเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลจากแรงขับปฐมภูมิ ซึ่งก็คือความต้องการทางร่างกายและ

ความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต โดยสิ่งที่ส่งผลให้สามารถบรรลุความต้องการเหล่านี้ได้ก็คือ ภาษาอังกฤษ เพราะนิสิตกำหนดเป้าหมายในการเรียนจากการเรียนรู้ความต้องการของสังคมที่ทำให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษกับการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ วินัย เพชรช่วย (2552) และ Schumann (2001) ที่ว่าปัจจัยภายนอกและสิ่งแวดล้อมจะกำหนดหรือจูงใจให้มุ่งไปหาสิ่งนั้น หรือกล่าวได้ว่าแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นผลจากกระบวนการความคิดจากสมองที่คาดการณ์ผลในอนาคตภายใต้กรอบของสังคม และผลการวิจัยดังกล่าวจึงสนับสนุนแนวคิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาของ Dornyei (2003) ที่ว่าแรงจูงใจในการเรียนภาษานั้นแตกต่างจากการเรียนอื่น ๆ ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของ MacIntyre and others (2001) และ Wang (2008) ที่พบว่าแรงจูงใจเชิงเป็นประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด ซึ่งผู้สอนชาวต่างชาติให้เหตุผลสนับสนุนผลการวิจัยดังกล่าวว่าภาษาอังกฤษถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมถึงการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental Motivation) ในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตแล้วพบว่าไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนุศักดิ์ ดีแกง (2553) ที่ว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental Motivation) ในการเรียนมากที่สุด จะมีเหตุผลจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อเป้าหมายในการสอบผ่านเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยที่ว่านิสิตมีเหตุผลในการเรียนเพื่อเป้าหมายในการได้งานที่ดี ได้เงินเดือนสูงและเดินทางไปต่างประเทศ

2. แรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตในรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ซึ่งผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายของผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนไว้ว่าจะต้องมีความสามารถในการพูดและออกเสียงภาษาอังกฤษที่ชัดเจน สามารถสนทนาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารและคำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนาด้วย สอดคล้องกับคุณลักษณะของการมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะการพูดและการฟังที่ดีของ ประกายทิพย์ พิชัย (2539) ที่ว่าการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านรูปแบบของการสนทนานั้น ผู้สื่อสารจำเป็นต้องมีความรู้และสามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับบริบทในการสนทนา สามารถพูดและออกเสียงได้อย่างชัดเจนและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ตลอดจนสามารถปรับตัวได้กับทุกสถานการณ์ ทั้งนี้ ผู้สอนใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตัวอย่างเช่น ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการฟังก็ให้การบ้านที่เน้นการฝึกฝนการฟังอย่างต่อเนื่องและซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านเงื่อนไขการเสริมแรง (Skinner, 1938) และเมื่อพิจารณาถึงแรงจูงใจในการเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตโดยรวมแล้วพบว่านิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

และมีผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษค่อนข้างดี ถือได้ว่าเงื่อนไขการเสริมแรงดังกล่าวส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ในทางกลับกัน เมื่อวิเคราะห์แรงจูงใจในการเรียนจำแนกตามระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแล้วพบว่าระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด อาจกล่าวได้ว่าระดับของแรงจูงใจไม่สามารถใช้ประเมินความสามารถทางภาษาได้ สอดคล้องกับ Jakobovits (1971) และสุพรรณ สุกมลสันต์และกัญญาทิพย์ สิงห์เนติ (2537) ที่ว่านอกจากแรงจูงใจแล้วยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษา ได้แก่ ความถนัดในการเรียนภาษา สติปัญญา และอื่น ๆ โดยความถนัดในการเรียนภาษาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้มากที่สุด เมื่อเทียบกับเจตคติและแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งสามารถอธิบายได้จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากแต่มีความถนัดในการเรียนภาษาที่ต่ำมีความสามารถทางภาษาที่ต่ำกว่า นิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษน้อยแต่มีความถนัดในการเรียนภาษาที่สูงกว่า นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงประเภทของแรงจูงใจในการเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีที่สุดของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ พบว่านิสิตที่มีผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีที่สุดมีแรงจูงใจเชิงบูรณาการในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ สุกมลสันต์ และกัญญาทิพย์ สิงห์เนติ (2537) และBurke (2004) ที่ว่าแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาที่สองได้ถึงร้อยละ 25 และแรงจูงใจเชิงบูรณาการ มีแนวโน้มส่งผลต่อความสามารถทางภาษาดีกว่าแรงจูงใจเชิงเครื่องมือซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนมากขึ้นและมีความสามารถในการเรียนภาษาที่ดี

3. แรงจูงใจที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากมีแนวโน้มการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Myers (1965) และปริญดา ยะวงศา (2546) ที่ว่าแรงจูงใจในการเรียนที่มากจะส่งผลดีต่อการเรียนภาษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้นด้วย เนื่องจากแรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะทางสมองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงบวก อธิบายได้จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากมีระดับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่านิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษน้อยกว่า นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญกุล ยัมศิริ (2546) ที่ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาที่ต่างกันจะส่งผลต่อระดับแรงจูงใจในการเรียนที่ต่างกันไปด้วย โดยผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาที่ดี ได้แก่ การสอบถามผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย ความรู้สึกในการใช้ภาษาอังกฤษ และแนวทางการพัฒนาความสามารถทางภาษา สามารถอธิบายได้ว่านิสิตที่มีระดับแรงจูงใจใน

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากมีแนวโน้มจะสอบถามผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเพื่อการศึกษาเป็นปัจจัยที่เกิดจากผู้เรียนมีความต้องการหาข้อเท็จจริงเพื่อลบข้อสงสัยที่เกิดขึ้น (อารี พันธุ์ณี, 2534) และมีความภูมิใจในความสามารถทางภาษาของตนเอง สอดคล้องกับ Dickinson (1992) ที่ว่าความรู้สึกดีเมื่อได้ใช้ภาษาและความภูมิใจในความสามารถทางภาษามีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดี รวมทั้งนิสัยที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากจะช่วยส่งเสริมให้มีความพยายามในการพัฒนาความสามารถทางภาษาด้วยการฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน สอดคล้องกับ Jakobovits (1971) และขจิต ฝอยทอง (2546) ที่ว่าแรงจูงใจในการเรียนมากจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพยายาม มีความมั่นใจเพียรและเอาใจใส่ในการเรียนอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นในรูปแบบของความมั่นใจในการพูดและซักถามเป็นภาษาอังกฤษ และมีความพยายามในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น โดยแนวทางการพัฒนาความสามารถทางภาษาถือเป็นเงื่อนไขเสริมแรงของผู้เรียน สามารถอธิบายได้จากแนวคิดของ Cecco (1974) ที่ว่าเงื่อนไขในการพัฒนาความสามารถทางภาษาเกิดจากภายในตัวผู้เรียนเอง คือ มีการฝึกฝนและทดลองใช้ภาษาด้วยตนเอง และเกิดจากภายนอก คือ ได้รับการชี้แนะที่ถูกต้องจากผู้สอนหรือเจ้าของภาษา ในขณะที่ระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนพิเศษเพิ่มเติมนอกเหนือการเรียนในชั้นเรียน และการเรียนพิเศษไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ ผลการวิจัยยังพบว่านิสัยที่มีแรงจูงใจภายในในการเรียนภาษาอังกฤษมีระดับการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่สูงที่สุด เมื่อเทียบกับนิสัยที่มีแรงจูงใจในการเรียนประเภทอื่น รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงผล ตามลำดับ จึงอาจกล่าวได้ว่าแรงจูงใจภายในเป็นประเภทของแรงจูงใจในการเรียนที่มีส่วนช่วยพัฒนาในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด สอดคล้องกับ Domyei (2003) ที่ว่าแรงจูงใจภายในมีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนภาษามาก โดยเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นจึงส่งผลให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่ดี อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่พบสนับสนุนงานวิจัยของ พรชูลี อาชาวำรุง (2541) ที่ว่าความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของแต่ละคนแตกต่างกันเพราะสติปัญญา กลวิธีการเรียน พฤติกรรมการเรียน การมองตนเอง บุคลิกภาพ การแสดงตนเองในการสื่อสารและความพยายามในการใช้ภาษา โดยการพัฒนาความสามารถทางภาษาเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่มีผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

บุรพา ดังนั้นผลการวิจัยจึงสามารถอ้างอิงได้เฉพาะกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ทั้งนี้ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เช่น ควรวิจัยนิสิตสาขาภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นปี 1-4 หรือกลุ่มตัวอย่างอื่น

2. กรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผลและแรงจูงใจภายใน ดังนั้นควรศึกษาแรงจูงใจในการเรียนประเภทอื่นหรือปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการวิจัยครั้งต่อไป

3. ผู้วิจัยพิจารณาความสามารถทางภาษาของนิสิตจากผลคะแนนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (Oral English II) ที่เป็นศึกษาเฉพาะทักษะการพูดและการฟัง ซึ่งอาจไม่สามารถบ่งบอกถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ครอบคลุมทุกทักษะ ดังนั้นการศึกษารoundต่อไป ควรทำการศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ คือ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

บทสรุป

จากผลการวิจัยที่พบสามารถสรุปภายใต้กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ ระดับของแรงจูงใจและประเภทของแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก สามารถสรุปได้ว่าการมีระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากมีแนวโน้มส่งผลดีต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากผลการวิจัยพบว่านิสิตที่มีแรงจูงใจมากมีผลการเรียนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (Oral English II) อยู่ในระดับค่อนข้างดี อย่างไรก็ตาม ระดับแรงจูงใจในการเรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถใช้ทำนายผลความสามารถทางภาษาได้ดีที่สุด เพราะความสามารถในการเรียนภาษามีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ได้แก่ ความถนัดในการเรียนภาษา สติปัญญา และอื่น ๆ ซึ่งความถนัดในการเรียนภาษามีอิทธิพลต่อผลการเรียนภาษามากที่สุด ดังจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบผลคะแนนของนิสิตที่มีระดับแรงจูงใจมากแต่มีความถนัดในการเรียนภาษาที่ต่ำกับนิสิตที่มีระดับแรงจูงใจน้อยแต่มีความถนัดในการเรียนภาษาที่สูง อธิบายได้ว่านิสิตที่มีความถนัดในการเรียนภาษาสูงกว่าจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีกว่านิสิตที่มีความถนัดในการเรียนภาษาต่ำกว่า นอกจากนี้ การมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากส่งผลให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่สูง เพราะระดับแรงจูงใจที่มากจะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้และมักจะสอบถามผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย และยังช่วยส่งเสริมความพยายามในการใช้ภาษาอังกฤษเพราะรู้สึกดีและภูมิใจที่เห็นความสำเร็จในการเรียนภาษาของตนเอง อีกทั้งยังส่งผลต่อความพยายามในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยการฝึกฝนทักษะการพูดและการฟังทั้งในเวลาเรียนและในชีวิตประจำวัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่เป็นแรงขับ

เพื่อการศึกษาที่ดีและเป็นเงื่อนไขเสริมแรงของผู้เรียนต่อการเรียนภาษาที่มีผลต่อความสามารถทางภาษา โดยพฤติกรรมการเรียนดังกล่าวเป็นเงื่อนไขที่เกิดจากภายในตัวผู้เรียนในการฝึกฝนและเรียนรู้ความผิดพลาดด้วยตนเอง และได้รับเงื่อนไขจากภายนอกผ่านวิธีการเรียนการสอนและการชี้แนะแนวทางในการใช้ภาษาอังกฤษที่ถูกต้องจากผู้สอน ในทางกลับกัน ผลการวิจัยพบว่าระดับของแรงจูงใจไม่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนพิเศษเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน และปัจจัยการเรียนพิเศษนี้ยังพบว่าไม่ส่งผลต่อความแตกต่างด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการเรียนพิเศษว่าไม่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการเรียนการสอนของสถาบันสอนภาษา เนื่องจากปัจจัยที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่ดีที่สุด คือการเรียนในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความพยายามในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมากที่สุด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นของผู้สอนที่ว่าความสามารถทางภาษาที่ดีจะต้องอาศัยการฝึกฝนและความพยายามในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมาก ทั้งนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาความสามารถทางภาษาเกิดจากการฝึกฝนและประสบการณ์ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งผลความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคลแตกต่างกันเพราะปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาที่ต่างกัน เช่น แรงจูงใจในการเรียนภาษา สติปัญญา ความถนัดในการเรียนภาษา กลวิธีการเรียน พฤติกรรมการเรียน การมองตนเอง บุคลิกภาพ การแสดงตนเองในการสื่อสาร และความพยายามในการใช้ภาษา

ประเด็นที่สอง จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่าแรงจูงใจเชิงเครื่องมือเป็นประเภทของแรงจูงใจที่ผู้เรียนเห็นว่ามีในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน ตามลำดับ โดยเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงเครื่องมือที่จูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการได้งานที่ดีและเงินเดือนสูง ใช้ในการเดินทางไปต่างประเทศ และเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อในอนาคต เป้าหมายเหล่านี้จัดอยู่ในขั้นความต้องการระดับต่ำคือเพื่อความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต โดยเป้าหมายเหล่านี้เกิดจากแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นผลจากกระบวนการความคิดของสมองที่คาดการณ์ผลในอนาคตภายใต้กรอบของสังคม จึงกล่าวได้ว่าแรงจูงในการเรียนภาษามีความแตกต่างจากการเรียนวิชาอื่น ในขณะที่ประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีที่สุดคือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ รองลงมาคือ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ จากผลการวิจัยพบว่านิสิตที่มีคะแนนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ที่ดีที่สุด มีแรงจูงใจเชิงบูรณาการในการเรียนมากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่าการมีแรงจูงในประเภทนี้ในการเรียนจะสามารถทำนายความสามารถทางภาษาได้มาก โดยที่แรงจูงใจเชิงผลเป็นเหตุผลเริ่มต้นของความพยายามในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในลำดับขั้นที่สูงขึ้น ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านิสิตต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพราะ

ตนเองสามารถเรียนรู้ได้ดีและประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อสาขาภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของแรงจูงใจในการเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากผลการวิจัยที่พบสามารถสรุปได้ว่าแรงจูงใจภายในส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่ดีที่สุด ดังจะเห็นได้จากนิสิตที่มีแรงจูงใจภายในในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด มีระดับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่สูงกว่านิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษประเภทอื่น เนื่องจากแรงจูงใจภายในมีส่วนสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนภาษามากและเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น จึงส่งผลให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาที่ดี

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่มีผลต่อการระดับความสามารถและการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเท่านั้น จึงไม่อาจใช้อ้างอิงกับกลุ่มตัวอย่างอื่นได้ทั้งหมด ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นหรือศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่น นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผลและแรงจูงใจภายในที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในทักษะการพูดและการฟังเท่านั้น ผลการวิจัยจึงไม่อาจสรุปครอบคลุมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะอื่นได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาผลความสามารถทางภาษาที่ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภายใต้ขอบเขตของการวิจัยที่มากขึ้นเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบและอธิบายถึงอิทธิพลของแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาได้ละเอียดมากขึ้น